

Kunst en kunstonderwijs op Curaçao

Gast spreker: José Maria Capricorne

w c a c n

Datum: Zaterdag 10 november 2018
Tijd: 13.00 uur - 16.00 uur
Plaats: Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39 Nijmegen
Bijdrage: € 2,- per persoon
Organisatie: Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen

Programma

12.30 uur	Inloop / Ontvangst
12.55 uur	Welkomstwoord
13.00 uur - 14.00 uur	<u>Deel 1:</u> - De ontwikkeling van de kunst op Curaçao - Opkomst en ondergang van de Academie voor Beeldende Kunsten (Akademia di Arte)
14.00 uur - 14.30 uur:	<u>Pauze</u> (kleine versnapering en drank voor eigen rekening)
14.30 uur - 15.15 uur:	<u>Deel 2:</u> - Het kunstonderwijs op Curaçao - Toelichting enkele schilderijen J.M. Capricorne
15.15 uur - 15.45 uur	Vragen
16.00 uur:	Sluiting en mededelingen

Op 10 november a.s. besteedt de werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen aandacht aan het thema kunst en kunstonderwijs op Curaçao. Gast spreker op deze bijzondere bijeenkomst is de veelzijdige kunstenaar **José Maria Capricorne**.

Behalve een beschouwing over kunst en kunstonderwijs op Curaçao, zal de gast spreker op scherm ook een paar schilderijen uit eigen werk laten zien en hierover iets vertellen.

Informatie over de gast spreker

José Maria Capricorne, in 1932 geboren op Curaçao, heeft een omvangrijk oeuvre. In 1953 ging hij naar Brazilië (Rio de Janeiro) waar hij bijna twee jaar bleef. In februari 1955 vertrok hij naar Nederland, waar hij eerst naar de Reclame-Tekenschool ging en later naar de Grafische School in Amsterdam. Na zijn militaire dienst is hij werkzaam geweest bij de Stedenbouwkundige Dienst van de gemeente Den Haag (Algemene Planologie).

In 1968 ging hij terug naar Curaçao waar hij de opstand van 30 mei 1969 heeft meegemaakt. Samen met *Edward (Eddy) Ayoubi*, die tekenleraar was op Curaçao en in Den Haag de Kunstacademie had gevolgd, is hij medeoprichter geweest van De Curaçaosche Academie voor Beeldende Kunst (*Akademia di Arte*). Toen Ayoubi iets later naar België ging om Archeologie te studeren, is Capricorne Regeringscoördinator geworden om de Academie verder te ontwikkelen. Er werden verschillende afdelingen in het leven geroepen zoals *Tekenen, Schilderen, Grafische Vormgeving, Keramiek, Toneel, Fotografie*. Een deel van de ontwikkeling van de leergang is nog in het Historisch Archief in Den Haag en op Curaçao.

De Academie had twee doelen:

- Een positieve wending geven aan de nasleep van de sociale spanningen na 30 mei 1969;
- Het scheppen van werkgelegenheid voor kunstenaars.

In 1970 werd de Academie opgericht waarvan Capricorne tot 1988 directeur is geweest. Privatisering is naderhand uiteindelijk haar ondergang geworden. De veiling van de inboedel van de academie betekende volgens sommigen niet alleen de doodsteek voor de academie, maar ook voor de kunstzinnige vorming op het eiland.

Sinds 1962 heeft Capricorne op diverse plaatsen geëxposeerd, o.a. Willemstad (Curaçao), Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Amersfoort, Dordrecht, Delft, Eindhoven, Breda, Maastricht, Berlijn en Gent (België). Ook zijn er exposities van hem geweest bij speciale gelegenheden, bijvoorbeeld bij diverse bijeenkomsten in het kader van de culturele uitwisseling tussen Curaçao en Venezuela. Voor het Avila Beach Hotel heeft hij een serie van ongeveer 10 schilderijen gemaakt over *de vlucht van Simon Bolivar* van Venezuela naar Curaçao. De schilderijen staan nog steeds in het huis waar Bolivar heeft gewoond.

Als grafisch ontwerper heeft hij o.a. postzegels ontworpen voor de Nederlandse Antillen, Curaçao, het Rode Kruis en ontwerpen voor Kinderpostzegels gemaakt. Ook heeft hij folders, advertenties en logo's ontworpen voor banken, zoals de Maduro en Curiel's Bank, de ALM en voor diverse andere organisaties of instellingen. Verder heeft hij aan verschillende *omgevingsprojecten* gewerkt.

Capricorne is een exponent van de *figuratieve kunst*. Zijn strijd voor natuurbehoud en duurzaamheid komt ook in zijn werk tot uitdrukking. Hij heeft vele schilderijen gemaakt en gebruikt voornamelijk olieverf en acryl, maar soms ook een gemengde techniek. In verschillende boeken staan illustraties van zijn hand. In 1985 kreeg hij de prestigieuze *Cola Debrot-prijs* (de algemene Cultuurprijs van de Nederlandse Antillen) en in 1988 ontving hij de Lustrumprijs van het Curaçaosch Museum. José Maria Capricorne woont met zijn vrouw Joke momenteel in Nijmegen, waar hij ook zijn atelier heeft.

Enkele literatuurverwijzingen:

- *Herscheppingen* - De wereld van José Maria Capricorne, J.J. Oversteegen, 1999 (monografie).
- *Ode aan de Wonderboom* (Kanto na e Palu Enkantá), J.M. Capricorne, 2015.
- *Afscheidsgedichten voor Violette*, J.M. Eustatia, Stichting Libri Antilliani, 2001 - Tekeningen J.M. Capricorne.
- *La belle Caraïbe, The Art of José Maria Capricorne*, Ineke Phaf-Rheinberger, Wissenschaftlicher Verlag Berlin, 2005.
- *José Maria Capricorne, Paintings en Drawings 1962-1988*, 1990. Speciale uitgave naar aanleiding van zijn onderscheiding voor de Museumprijs in 1988.
- *Haiku den lus di animal - Haiku met dierenstemmen* - Elis Juliana, Galerie Alma Blou, augustus 2007. Tekeningen van J.M. Capricorne.

Wij hopen u zaterdag 10 november a.s. te verwelkomen op deze bijzondere lezing.

Met vriendelijke groet,

De Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen

(zie ook onze website: www.wcacn.nl)

